

*Fenséges édességű, zengő beszéd,
a legszebb, mi ember ajkán születék.
(André Chénier: A lelemény)*

ELŐSZÓ

Az ókori Hellas kultúráját, saját kultúránkra gyakorolt hatását aligha lehet találóan méltatni. A művek – amelyeket pontos fordítások közvetítenek számunkra – már önmagukban lenyűgöznek az olvasót, ezért ritkán gondolkodunk el azon, vajon mit köszönhet az ógörög irodalom magának a nyelvnek, amely az idők során alakulva olyan páratlan kifejezési eszközzel ajándékozta meg a költőket és a prózaírókat, amelyet a rómaiak is megirigyeltek.

Ebben a könyvben az ógörög nyelv különleges tulajdonságairól lesz szó, de nem az a célunk, hogy alakzatát és szabályait tanítsuk, hanem az, hogy szépségét bemutassuk. Néhány példa segítségével azokra a finomságokra kívántunk rávilágítani, amelyekkel – egyedülálló kifejezésmódjának köszönhetően – a görög a nyelvi közlést gazdagítja. Ezzel egyszersmind arra is magyarázatot igyekeztünk keresni, vajon miként szerezhetett ez a nyelv ilyen rendkívüli befolyást, miért terjedhetett el olyan nagy földrajzi térségben, hogy az évszázadok során – kezdve a latinnal – nyomot hagyjon Európa legtöbb nyelvében.

Úgy gondoljuk, hogy a görög irodalom sikerei részben éppen az ógörög nyelv sajátosságaival – pontosságával és sokrétűségével – magyarázhatók. Tágabb összefüggésben mindez rávilágít arra is, hogy – koroktól függetlenül – milyen rendkívüli jelentősége van a hajlékony, másfelől szabatos nyelvi kifejezésnek egy-egy civilizáció kibontakozásában és virágzásában.